

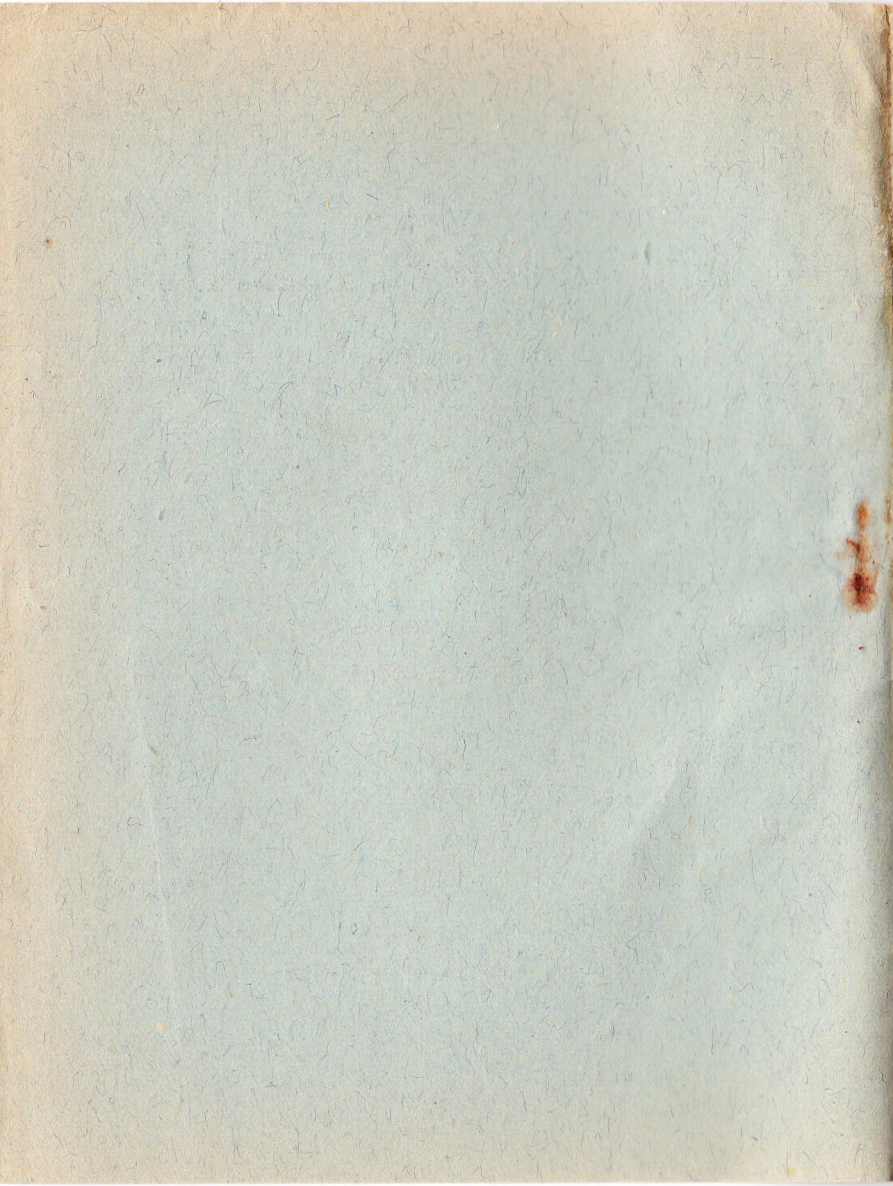
ПРИДАТЪЦИТЪ НА РАЗУМНИЯ ЖИВОТЪ

24-а ШКОЛНА ЛЕКЦИЯ НА ОБЩИЯ ОКУЛТЕНЪ КЛАСЪ
(IV ГОДИНА)
ДЪРЖАНА ОТЪ УЧИТЕЛЯ НА 25 III 1925 Г. СОФИЯ

1927

Печатница МАЛДЖИЕВЪ Русе
ул. Сароолу № 44

ПРИДАТЪЦИТЪ НА РАЗУМНИЯ ЖИВОТЪ

24-а ШКОЛНА ЛЕКЦИЯ НА ОБЩИЯ ОКУЛТЕНЪ КЛАСЪ
(IV ГОДИНА)
ДЪРЖАНА ОТЪ УЧИТЕЛЯ НА 25 III. 1925 Г. — СОФИЯ

1927

Печатница МАЛДЖИЕВЪ Русе
ул. Сароолу № 44

ПРИКАЗЫ И ПОСТАНОВЛЕНИЯ
КАБМИН

ПРИКАЗЫ И ПОСТАНОВЛЕНИЯ
КАБМИН

1937
Издательство МАККИНЕЛ ПУБ.
1000 Broadway, N.Y.

Придатъцитъ на разумния животъ

РАЗМИШЛЕНИЕ.

Сега ще ви дамъ една работа. Всъки отъ васъ ще си избере една отъ книгитъ на Стария или на Новия завѣтъ, отъ които да извади една отъ най-важнитъ мисли. Може да вземете Битие, Изходъ, Левитъ, докато дойдете до Откровението. Но ще си изберете отъ всичкитъ книги, не само отъ Евангелията. Ще си вземете кой която книга иска, споредъ вжтрѣшното си разположение. Като казвамъ, че ще си изберете книга по разположението си, да не ме разберете, че по настроение. Трѣбва да знаете, че настроението е глупаво нѣщо. Всички работи, които ученикътъ върши, трѣбва да бждатъ разумно обосновани. Човѣкъ не трѣбва да върши никакво дѣйствиe, никакъвъ актъ, който да нѣма смисълъ. Запримѣръ, вие седите и се почесвате тукъ — тамъ, безъ никакъвъ смисълъ. Това сж безсмислени движения, които носятъ прѣ-

стѣпления. Това сѣ прѣстѣпни мисли и желанія. Всички неволни движения сѣ подѣ чужди влияния. А ние какво трѣбва да бждемъ, гайди ли, или да служимъ на Бога? Нѣкой казва, че иска да бжде свободенъ, не иска да слуша еди кого си. Той не иска да слуша еди-кого си, но други слуша. Не искашъ да слѣдвашъ Новия Завѣтъ, но слѣдвашъ Стария Завѣтъ. Не искашъ да слѣдвашъ нито Новия, нито Стария Завѣтъ, но слѣдвашъ учението на свѣта. Човѣкъ може и трѣбва да покаже нѣщо оригинално. Всѣки ученикъ трѣбва да покаже една Божествена мисль, а не да прѣповтаря ония нѣща, които и свѣтътъ повтаря. Запримѣрь, кой какъ дойде, иска да ми послужи. Не, по-нечисти рѣцѣ отъ човѣшкитѣ нѣма. Когато услужвате нѣкому, най-първо трѣбва да измивате рѣцѣтъ си. Не мислете, че сте чисти. Измивайте рѣцѣтъ си веднѣжъ, два, три пѣти и тогава направете услугата на когото и да е. Вие се почесвате по носа, по главата си, тукъ—тамъ и тогава правите услуги на хората. По този начинъ, обаче, се прѣдаватъ болеститѣ. Свѣтскитѣ хора пѣкъ постѣпватъ съ редъ етикеции. Нѣкоя свѣтска дама прѣди да ви послужи, ще си измие рѣцѣтъ. ще се парфюмира, но тя не знае, че този, който е правилъ парфюма, го е покварилъ. Той е ходилъ въ излаза. Ако единъ ангель

погледне на този парфюмъ, ще види на него едно извержение. Ще кажете: тия работи не трѣбва да се говорятъ. Трѣбва да се говорятъ! Ако ще има чистота, трѣбва да има обща чистота; ако нѣма чистота, то е другъ въпросъ. Първото нѣщо, което ще искамъ отъ ученицитѣ е, да си миятъ ржцѣтъ често, по нѣколко пѣти на день. Ако не си миете ржцѣтъ, отъ никого нищо нѣма да взимамъ. Това ще знаете, за да не се обиждате. Когато правите услуга, било на менъ, или на когото и да е, чай ли ще подавате, хлѣбъ ли ще мѣсите или ще рѣжете, прѣдварително ще си измивате ржцѣтъ. По сѣщия начинъ, когато нѣкой ти прави услуга, и той ще се измива. Чисти бждете, казва Писанието. Вие казвате: тамъ се говори за духовна чистота. Казвамъ: ако е въпросътъ за чистота, бждете абсолютно чисти, и физически и духовно. Отъ васъ се изисква чистота въ всяко отношение, чистота и на плътта, и на ума, и на сърцето. Нѣкои казватъ, че светиитѣ не сж били чисто-плътни хора. Не, по-чисти хора отъ светиитѣ не е имало. Азъ зная светии, които сж мили ржцѣтъ си по сто пѣти на день. Не, вие не можете да си прѣдставите светиитѣ и ангелитѣ нечисти като васъ. Съвременнитѣ хора се чистятъ, миятъ, искатъ да минатъ за аристократи, за благородни и чисти хора. Трѣбва да

знете, че ангелитѣ и светиитѣ сж съвършени хора по чистота. Тѣ не мязатъ на васъ. Съ това азъ искамъ у васъ да се зароди идеята за съвършената чистота и да ви служи като единъ вѣченъ потикъ, вѣченъ стремежъ. Вие казвате, че имате великата идея да бъдете чисти. Да, но трѣбва да знаете, че чистотата въ свѣта започва отъ земята. Казватъ, че свѣтътъ билъ нечистъ. Не е свѣтътъ нечистъ, но хората въ свѣта живѣятъ много нечисто. Тия хора, които се мажатъ съ гюлово масло, трѣбва да знаятъ, че това е нечистота. Гюловото масло не е чисто. Ходили ли сте да видите тия мѣста, дѣто приготвяватъ парфюма. По нечисти мѣста отъ тѣхъ нѣма. Послѣ вие пипатъ паритѣ, а слѣдъ това ядете, хващате хлѣба. По нечисто нѣщо отъ банкнотитѣ нѣма. Вие обаче, ги пазите като светиня; пипате ги, а слѣдъ това услужвате на този на онзи. Като ги разгледате съ лупа, по тѣхъ ще видите такива нечистотии, каквито свѣтътъ не е виждалъ, нито може да си прѣдстави. Като ви казвамъ това, не трѣбва да изпаднете въ педантизъмъ, но трѣбва да знаете, че има една чистота, която Божественото въ насъ изисква. Човѣкъ трѣбва да бжде чистъ! Човѣкъ трѣбва да употреби ней-малко единъ часъ врѣме за своето чистене. Той трѣбва да се изчисти физически: нектитѣ си, носа си, устата си,

зжитѣ си, ржцѣтъ си и т. н.. Щомъ искашь да направишь нѣкому нѣщо, измий се. Ако нѣмашь врѣме, не му прави никаква услуга. Азъ ще ви обясня сега, кой е праведенъ човѣкъ. Казвамъ: праведниятъ човѣкъ яде само веднѣжъ прѣзь деня. Обикновениятъ човѣкъ яде два пѣти прѣзь деня, а онѣзи хора, които мязатъ на животнитѣ, ядатъ постоянно. Казвате: по колко пѣти на день трѣбва да се яде? — По единъ пѣтъ.

И тъй, като ви говоря, че ржцѣтъ трѣбва да се миятъ често, това е единъ свещенъ актъ за васъ. Че ржцѣтъ ви трѣбва да бждатъ чисти, това е една свещена мисль за васъ. Като разберете тази вѣншна чистота, ще дойдемъ до вжтрѣшната чистота. Ако човѣкъ не може да се справи съ вѣншната чистота, той не може да се справи и съ вжтрѣшната чистота. Какъ се добива вжтрѣшна чистота? Всѣко желание, всѣка мисль на обсебване, които човѣкъ допуца въ себе си, това е нечистота. Изкуство е като минешъ покрай нѣкоя градина съ хубави сочни плодове, да погледнешъ на тѣхъ, да имъ се позарадвашь и да не ги пожелаешъ за твои. Видишь нѣкой хубавъ конь, не пожелавай да го възседнешъ. Бжди благодаренъ на това което имашъ. Като тръгна на пѣтъ, азъ съмъ благодаренъ на моитѣ здрави крака, които Богъ ми

е далъ, не мечтая нито за файтонъ, нито за желѣзница. Тѣзи нѣща сж случайни, а моето благо седи въ краката ми, на които азъ мога да заповѣдвамъ, да вървятъ, когато искамъ, и то бързо или полека, както искамъ и т. н. Щомъ се кача на трена, азъ вече не съмъ свободенъ. Хората ще ми заповѣдватъ, да седна тукъ или тамъ. Когато пжтувамъ съ своитѣ крака, азъ самъ съмъ и машинистъ, и разпоредникъ навсѣкждѣ азъ заповѣдвамъ: пжтувамъ когато искамъ, спирамъ дѣто искамъ. Пжтувамъ безъ билетъ, и съмъ свободенъ. Има ли по-хубаво положение отъ това? — Нѣма.

Първото нѣщо, което трѣбва да остане въ ума ви, то е въпросътъ за чистотата. Азъ имамъ голѣмо отвръщение отъ нечистотата. Ако нѣкой ми даде нѣщо съ нечисти ржцѣ, азъ го взимамъ, но отъ нѣмай кждѣ. За въ бждеще отъ никого нѣма да взимамъ, ако е съ нечисти ржцѣ, туй да го знаете! Като кажа нѣщо, двѣ мнѣния въ мене нѣма. Азъ съмъ рѣшилъ това и ще го направя. Нѣма защо да изнасилвамъ Божественото въ себе си за угода на хората. Когато и при менъ дойде нѣкой, и азъ нѣма да му услужвамъ, ако ржцѣтъ ми сж нечисти.

Питамъ ви: какъ ще изпълните въ този свѣтъ волята Божия? Да допуснемъ, че вие написвате едно

стихотворение. Защо го пишете? Или давате нѣкому хлѣбъ. Защо му давате? Чисти ли ви сѣ всѣкога намѣренията? Вие може да угощавате нѣкого за да го подкупите, да имате единъ приятель, да го приближите къмъ себе си. Ако имате такива користни намѣрения, ще се намѣри другъ нѣкой, който ще го угости повече отъ васъ и съ това ще го приближи повече къмъ себе си. А този човѣкъ, който може да се приближи къмъ нѣкого само заради хлѣбъ или ядене, той е единъ слуга, или единъ конь, който отива тамъ, дѣто ще му се плати повече. Приятель е онзи, който иде въ дома ви, безъ да има за обектъ яденето. Приятелството трѣбва да изникне само по себе си. То е слѣдствие на нѣщо. Когато слънцето изгрѣва, свѣтлината е слѣдствие на слънцето. Щомъ слънцето изгрѣе, то не може да не изпрати своята свѣтлина. Когато единъ човѣкъ дойде въ къщата ви, той ще донесе своето благословение. Важното е той да изгрѣе. Ние не трѣбва да изискваме неговата жертва. Тя е едно слѣдствие.

Сега, у нѣкои отъ васъ ще се зароди мисълта: това учение е сериозно, какъ ще може да се постигне всичко това? Врѣмето нѣма да ни достигне. За други работи имате врѣме. Да се занимавате съ Петко, съ Драгана, съ Стояна, имате врѣме, а да си измиете

ржцѣтъ нѣмате врѣме По 4 — 5 часа се занимавате съ одумване на този — онзи, а нѣмате единъ часъ врѣме да си измтете ржцѣтъ. Първото правило: ч и с т о т а н а р ж ц ѣ т ѣ ! За сега нѣма да обръщамъ внимание на лицата ви: сега искамъ ржцѣтъ ви да сж чисти до лактитѣ. Колкото се отнася до краката ви, до лицето ви, или до цѣлото тѣло, правете каквото искате. Сега искамъ ржцѣтъ ви да бждатъ чисти, безъ никакво изключение! Ако искате да ми дадете нѣщо, но видя нѣщо черно на нектитѣ ви, нѣма да го взема. Ржцѣтъ ви трѣбва да бждатъ абсолютно чисти! Никиква калъ не трѣбва да има по тѣхъ. Вие пкъ ще гледате моитѣ ржцѣ. Хубаво и благородно е когато си услужваме съ чисти ржцѣ. Нѣкой пжть като погледнете ржцѣтъ си и ги видите нечисти, вие сте недоволни отъ себе си и казвате: повдига ми се.

Туй, което ви говорихъ за миене на ржцѣтъ, това е вметната мисль, между скоби Тя се отнася до външната хигиена, но казвамъ: желанието ви ржцѣтъ да бждатъ чисти, всѣкога носи въ себе си една положителна мисль, която е и здравословна. Всѣкога, когато ржцѣтъ ви сж нечисти, тази нечистота носи въ себе си една отрицателна сила, която дѣйствува врѣдно и върху здравето. Трѣбва да знаете, че при изпотяването отровитѣ излизатъ навънъ. Съ това изпо-

тяване по кожата се полѣпватъ редѣ нечистоти, които запушватъ поритѣ и прѣчатъ на кожното дишане. Нѣкога и отъ въздуха полѣпватъ извѣстни нечистоти. София не е много чисто мѣсто. Тя прѣдставлява едно отъ най-нечиститѣ мѣста въ цѣла България. По нечисто мѣсто отъ София не съмъ виждалъ. Който живѣе въ София, трѣбва да има кожа два прѣста дебела. Затова често трѣбва да се миете, да отпушвате поритѣ си. Туй правило трѣбва да приложите зе себе си.

Послѣ, ще трѣбва да спазвате нѣкои правила и въ яденето. Хлѣбътъ, който ядете, трѣбва да го издухвате отгорѣ. Знаете ли какъ се духа? Нали сте виждали какъ се отвѣва житото? — Духате го. По сѣщия начинъ ще духате и хлѣбътъ. Нѣщо повече: като купите хлѣба отъ фурната, ще вземете една чиста кърпа, ще я натопите въ гореща вода и ще я прѣкарате отгорѣ върху двѣтѣ страни на хлѣба, да изчистите кората му. Купите си нѣкакъвъ плодъ, направете и съ него сѣщото. По този начинъ вие ще продължите живота си най малко съ десетъ години. Ако не спазвате тѣзи правила, ще скѣсите живота си най-малко съ десетъ години. Какъ ще стане това? — Когато кръвта ви е нечиста, ще се случи да попадне нѣкоя отъ тѣзи микроби въ кръвта ви. ще

започне усилено да се размножава и ще ви причини нѣкаква болѣсть. Не ви трѣбватъ тия неканени гости! За всинца ви е потрѣбна външна хигиена. Мнозина отъ васъ, които кашлятъ, които иматъ главоболие, всичко това се дължи на неспазване на тия правила. Първото нѣщо е: чистота на ржцѣтѣ. Мнозина отъ васъ ще кажатъ: тѣй се говори, но тази работа става другояче. Казвамъ ви: не спазвате ли тия правила, животътъ ви ще се съкрати съ десетъ години. Ако изпълнявате това, което ва казвамъ, ще спечелите голѣма опитностъ. А да придобие опитностъ на десетъ години, това е едно неземно богатство. Пропущането опитността на десетъ години е голѣма загуба.

Ето вземете примѣръ отъ слѣдното: ние турихме правилото, че ученицитѣ да бждатъ редовни, но не го спазихте напълно. Вие взехте постепенно да изоставате, не сте точни, не идвате на врѣме. Вие трѣбва да бждѣтъ точни, като англичанитѣ. Българитѣ сж много точни въ началото, а къмъ края всички ставатъ като старитѣ български чорбаджии. Англичанинътъ, обаче, е точенъ като часовникъ. Ще гледате по възможностъ всѣки отъ васъ да придобие тази чърта. Има изключителни случаи въ живота, но човѣкъ таѣбва да бжде точенъ! Гледамъ, нѣкои отъ васъ се

влиять отъ лошото врѣме. Ако дъждътъ може да ви спре да не дойдете въ школата, това показва, че вашиятъ характеръ, или вашата воля е много гъвкава. Азъ признавамъ само едно извинение, само единъ случай, поради който ученикътъ може да бжде извиненъ. Въ каквъ случай именно? — Ако той е отишълъ да помогне нѣкждѣ, било на нѣкоя бѣдна вдовица, било на нѣкое сираче, или на нѣкой боленъ. Отсѣствието на този ученикъ е дори похвално, но отсѣствие по какви и да е други причини, не е извинително. Онзи, който е отишълъ да служи на Бога, сеизвинява; никакви други причини за отсѣствие не се приематъ. Който отсѣстествува, ще го питамъ: защо не дойде въ класъ? — Ходихъ да послужа заради Бога. — Много добръ си направилъ. За този случай ще имате похвална бѣлѣжка, шесть. Ще запитамъ другъ нѣкой: защо не дойдохте въ класъ? — Е, тъй. — Ще имате единица. Трѣбва да се разбере. Това сж правила, които всички трѣбва да имате прѣдъ видъ и да ги спазвате. Разбира се: азъ говоря за онѣзи, които сж този день въ София. Ако нѣкой е въ Варна, не подразбирамъ, че той трѣбва да дойде за този день въ София. Азъ говоря за възможноститѣ. Въ всѣки центъръ, въ всѣки кржгъ има извѣстни възможности. Всички сжщества въ духовния

свѣтъ сж много точни. Ако ангелите правѣха такива изключения, каквито правите вие тукъ на земята, всичко щѣше да се обърне съ главата надолу. Знаете ли каква точност сжествува въ свѣта на ангелитѣ? Ако прѣзъ хилядитѣ години на тѣхния животъ се роди нѣкъдѣ едно малко изключение, то произвежда голѣмо сътресение на земята. Колкото човѣкъ се качва по високо въ живота си, толкова по-точенъ трѣбва да бжде! За дѣцата има нѣща извинителни, но не и за възрастнитѣ хора,

Сега, ще поговоря на друга тема. Ще ви запитамъ: какво трѣбва да разбираме подъ двугранично, тригранично, четиригранично, петогранично и шестогранично пространство? — Подъ двугранично пространство се разбира правата линия. Тя се ограничава само отъ двѣтѣ си страни. Какво отношение има този въпросъ къмъ казаното до сега? Какво ни интересува двуграничното пространство? Ако имате едно пространство, ограничено отъ двѣ страни, вие се намирате въ туй двугранично пространство. Какво бихте правили тогава? Ако имате правата линия $A B$, A ————— B , ограничена съ изходнитѣ точки A и B , накжде ще се движите? Тази линия прѣдставлява единъ тунель, затворенъ на двата края. Какъ трѣбва да се прѣмахнатъ тия граници? Питамъ ви:

възможно ли е и двѣтѣ дупки на тунела, въ който сте влѣзли, да бждатъ затворени. Казвате: щомъ влѣзохъ въ тунела двѣтѣ дупки се затвориѡа. Ако вие сте затворени въ единъ тунель, какво показва това? Прѣдставете си, че освѣнъ този най кжсъ пжть прѣзь който сте минали, има и друга една пжтека, една крива линия, прѣзь която сте могли дк минете, безъ да се затворите. Щомъ не сте избрали този пжть, а сте минали прѣзь тунела и сте се затворили тамъ, Това показва, че не сте уменъ човѣкъ. Трѣбвало е да минете по кривата линия. Та вие трѣбва да вървите по дългата линия, която е линия на живота. Коя линия показва дългия животъ, правата или кривата линия? Онѣзи хора, които търсятъ кжсия пжть въ свѣта, тѣ не сж въ правата посока на живота си. Онѣзи хора, които искатъ да придобиятъ знание изведнѣжъ, въ нѣколко години, и тѣ не сж въ правата посока. Знанието не се придобива въ единъ день. Нѣкой може да каже, че посвещението му е дошло, но за да дойде посвещение, човѣкъ трѣбва да е работилъ най малко 20 години усилено. И слѣдъ 20 годишень усиленъ трудъ може да дойде посвещението. Туй трѣбва да имате прѣдъ видъ. Мнозина мислятъ, че знанието може да дойде изведнѣж, по благодать. Не, всѣки трѣбва да работи непривно. За всички

правилото е едно и също. И даровититѣ хора, и недаровититѣ трѣбва да работятъ еднакво. Причината, дѣто даровититѣ хора сж успѣли повече е тази, че даровититѣ хора работятъ постоянно, а недаровититѣ, като не работятъ постоянно, закѣснѣватъ. Въ пѣтя, по който вървите, трѣбва да работитѣ постоянно! Запримѣръ, нѣкой хора казватъ: днесъ нѣмамъ настроение да работя, не съмъ разположенъ. Този човѣкъ се намира въ едно двугранично пространство, което е затворено отъ двѣ страни. Мислите ли, че онзи който е направилъ този тунелъ, не е взелъ въ внимание всички непрѣдвидени случаи? Ако този тунелъ е направенъ отъ нѣкой разуменъ човѣкъ, той е взалъ всички случайности прѣдъ видъ. Ако вие се затворите въ този тунелъ, трѣбва да знаете, че има единъ изходенъ пѣть. Едно двумерно пространство всѣкога е разумно пространство; то е пълно съ разумность въ себе си.

Сега въ васъ се заражда желанието да ви се уясни мисълта по ясно. Да допуснемъ, че азъ ви разправямъ нѣщо много ясно, но васъ ви боли коремъ. Какъ мислите, ясно ли ще ви бжде това, което ви обяснявамъ? Азъ ви разправямъ много ясно, но васъ ви боли глава. Питамъ ви: ясно ли ще ви бжде това, което ви разправямъ? Има случаи изъ живота

на ученика, когато нѣкой пѣтъ учительтъ говори много неясно, дори и той самъ не разбира какво говори, но въ главата на ученика е толкова ясно, че той систематизира всичко което чулъ и отъ тази неяснота създава нѣщо и казва: това искаше да каже учительтъ. При здрава, при бистра глава, и най-неяснитѣ работи ставатъ ясни. Богъ, който е всемждъръ, като ни говори най-умнитѣ работи, ние не Го разбираме и казваме: тази работа не върви. Коя е причината за това? Де се крие тя, въ насъ, или вънъ отъ насъ? Нашитѣ глави сж доста дебелички. Господъ ни говори на толкова разбранъ езикъ, а при това ние казваме: не можахъ да разбера, защо дойдохъ на земята, защо се родихъ, защо бѣхъ младъ, защо се женихъ, че свѣтъль день не видяхъ, не можахъ да разбера смисъла на живота и т. н. Нѣкой пѣтъ човѣкъ чувствува, като че е вътршно ограниченъ и казва: хората ми влияятъ. Мислите ли, че влиянието е нѣщо страшно? Какво подразбирате подъ думата „влияние“? Отдѣ произлизі коренътъ на тази дума? — Отъ думата вливамъ. Значи, за да влияешъ нѣкому, трѣбва да му влѣшъ нѣщо. Тогава, какво лошо има въ това, ако вливашъ? Ти можешъ да влѣшъ нѣкому своята мисль. Слѣдъ това казвате: вие сте се повлияли. Пролѣтно врѣме, когато снѣговетѣ се

топятъ, придохожда повече вода, която се влива въ старата, и започва да движи по-бързо воденичното колело. Това нѣщо лошо ли е? Нѣкой пжтъ тази силна вода може да докара зло. Колелото на воденицата е така направено, че като дойде голѣма вода, разваля го. Тамъ е голѣмата опасностъ. Значи, влиянието, внушението, това сж все човѣшки отношения. Отъ нѣкои влияния човѣкъ не може да се избави. Вие, като спите вечерно врѣме, безъ да съзнавате, си влияете. Изобщо отъ внушението не може да се избавите. Вие трѣбва или самъ да си внушавате, или другъ да ви внушава, но въ свѣта има само едно положение на което човѣкъ трѣбва да се подава, а именно вдѣхновението. Нѣкой казва: азъ се вдѣхновявамъ. Не, ти си внушавашъ. Вдѣхновението е качество на ангелския свѣтъ, на Бога. Само Богъ може да вдѣхнови нѣкого. Човѣкъ самъ на себе си не може да си създаде вдѣхновение, но той може да си внуши. Внушението е припомняне на нѣщата. Слѣдователно, за да се избавите отъ двуизмѣрното пространство, трѣбва да изкривите правата линия. Да изкривите една линия, значи да я продължите, да измѣните нейнитѣ радиуси, или да разределите материята въ нейното първично състояние. Да допуснемъ, че вие имате една двуизмѣрна мисль, въ която сте вързани и

казвате: азъ не мога да направя тази работа. Какво трѣбва да си кажете? — Азъ мога да свърша тази работа. Прѣдставете си, че ви се даде като задача да прѣпишете Библията. Казвате: не мога да прѣпиша Библията. Какъ да не можете? Можете да я прѣпишете. На нѣкой ангелъ се дава задачата да прѣнесе земята отъ едно мѣсто на друго. Тази задача е възможна за единъ ангелъ, но ако тя се даде на единъ човѣкъ, можете ли да изчислите, колко милиарда години трѣбва да работи този човѣкъ, за да прѣнесе всичката прѣстъ на земята отъ едно мѣсто на друго? Прѣдставете си, че Богъ наложи такова наказание на нѣкой човѣкъ, за да му се прости единъ голѣмъ грѣхъ. Господъ му казва: за да ти се прости този голѣмъ грѣхъ, ще прѣнесешъ всичката прѣстъ отъ земята на мѣсечината. Колко милиарда години ще му трѣбватъ, за да я прѣнесе? Онѣзи отъ васъ, които сж математици, нека направятъ едно изчисление. Азъ ще задамъ тази задача на математицитѣ тукъ, да прѣсметнатъ, колко милиарда години ще трѣбватъ на единъ човѣкъ, за да прѣнесе земята на мѣсечината. Или, колко милиарда вѣкове ще му трѣбватъ? Най-първо изчислено е колко тежи земята; слѣдъ това извѣстно ви е какво е пространството отъ мѣсечината до земята, и сега ви остава да намѣрите, за колко

врѣме човѣкъ може да извърви туй пространство и въ продължение на колко години ще може да прѣнесе прѣстъта на земята до мѣсечината. Нека само способнитѣ математици направятъ тия изчисления. Тази задача ще бѣде като едно забавление за тѣзи които обичатъ да боравятъ съ математиката, а онѣзи, които не могатъ да боравятъ съ математиката, ще кажатъ: много трудна е тази задача. Всѣки човѣкъ, който е затворенъ въ двумѣрно пространство, или въ четиригранично пространство, или въ шестогранично пространство, той трѣбва да развие въ себе си качество на пронцаемостъ, да може да излиза вънъ отъ тия граници. Това нѣщо, казано на нашъ езикъ, значи: човѣкъ трѣбва да седи по-горѣ отъ условията, при които живѣе. Не казвайте, че условията на живота сѣ такива или онакива. Условията сѣ създадени отъ самия човѣкъ. Щомъ човѣкъ си направи корабъ и влѣзе съ него въ Великия океанъ, той вече е ограниченъ. Той самъ си е създалъ условията, които сѣ вложени въ този корабъ. Той, самъ се е ограничилъ. Слѣдователно, по сѣщия законъ, и ние, които сме слѣзли отъ невидимия свѣтъ въ физическ-я свѣтъ съ нашето тѣло, сме вече ограничени въ свѣта. Ето защо, по обратна посока ние сами трѣбва да прѣмахнемъ тия ограничения отъ себе си. Какви условия сѣ необходими, обаче,

за това? — Тръбва да имаме достатъчно вжглища, достатъчно разумност, да пестимъ енергия, за да можемъ съ този корабъ, въ който сме се ограничили, да излѣземъ на спасителния брѣгъ и да спремъ на пристанището, къмъ което сме се отправили. Топлината, която се развива отъ тия вжглища, може да се трансформира. Тукъ се показва разумността. Всѣки отъ васъ, за да излѣзе съ кораба си на спасителния брѣгъ, трѣбва да бѣде разуменъ.

Сега, у васъ ще се роди мисълта; та нима, слѣдъ толкова годишно слѣдване въ това учение, не сме разумни хора? Ние не говоримъ за обикновената разумностъ въ живота. Всички вие сте разумни, имате разумностъ за брѣга, но нѣмате онази разумностъ, която ви е необходима за океана вътрѣ. Докато сте на брѣга, вие сте много разумни. Наблюдавалъ съмъ мнозина отъ васъ, какъ отиватъ на Витоша. Тѣ отиватъ съ тънки дрехи, съ тънки чорапи, съ деликатни обувца, както си ходятъ въ София, или като че отиватъ на нѣкой парадъ или концертъ. Като се качи на Витоша гледамъ го, цѣлъ посинѣлъ. Казвамъ му: ти трѣбваше да имашъ вълнени чорапи, здрави обувца, дебели дрехи, за да запазишъ топлината на тѣлото си. Щомъ тръгвате на пѣть, трѣбва да се приготвите съобразно условията на пѣтя, който ви прѣд-

стои. Слѣдователно, за живота се изисква една необикновена разумность. При обикновената разумность, има и една специална разумность, която постоянно се проявява. Тя е единъ придатъкъ. Всѣка мъчнотия, въ която човѣкъ се намира, тази специална разумность или се придобива, или се изгубва. Та разумността постоянно ни учи. Нѣкои запитватъ: защо сж мъчнотиитѣ въ живота? — Мъчнитѣ условия, трудноститѣ сж придатъкъ въ разумността. Нѣкои запитватъ: не може ли безъ мъчнотии? Азъ ще ви запитамъ тогава: не може ли да имаме езеро, безъ да се вливатъ въ него други води, или безъ да извира то? Какво ще стане съ това езеро? — Ако не се влива прѣсна вода въ него, то ще се прѣвърне въ локва, въ блато. Въ живота на разумния човѣкъ трѣбва да има изпитания, трѣбва да има мъчнотии. Животъ безъ мъчнотии ще мяза на локва. Животъ, въ който има изпити, мъчнотии, мяза на езеро въ което има приноси. Това езеро е богато съ чиста вода. Всѣко изпитание въ разуиния животъ внася единъ малъкъ приносъ къмъ тази разумность. По този начинъ човѣшката разумность се увеличава. То значи, че езерото на този човѣкъ се подновява. Тази мисль е много мъчна за разбирање. Казвате: ние не искаме мъчнотии въ живота си. Щомъ не искате мъчнотии, вие ще се

лишите отъ вашата разумность, защото слънцето на живота, като грѣе, ще изпари водата на вашитѣ езера, и тѣ ще прѣсъхнатъ. Имате ли мъчнотии, водата на вашитѣ езера постоянно ще се увеличава и опрѣснява, а съ това заедно ще се увеличава и вашата разумность.

И тъй, искамъ да ви кажа, че за васъ не е нужно само едно двуизмѣрно и четиригранично пространство каквото е квадратътъ, но необходимо ви е да се движите и въ едно шестогранично пространство каквото е кубътъ, или дори и въ едно осмогранично пространство, каквото е тесарактътъ. Кое нѣщо е безъ измѣрения и безъ граници? — Точката нѣма измѣрения и граници. Правата линия е двугранична, а едноизмѣрна; квадратътъ е четириграниченъ, а двуизмѣренъ; кубътъ е шестограниченъ, а триизмѣренъ; тесарактътъ е осмограниченъ, а четириизмѣренъ. Значи, въ ограниченията има извѣстно съвпадение. Осмогранично пространство и четириизмѣрно пространство е едно и сѣщо нѣщо. Едноизмѣрно пространство и двугранично пространство е пакъ едно и сѣщо нѣщо, но идеитѣ сж различни. Като кажемъ двугранично пространство, разбираме пространство, ограничено отъ двѣ страни, а като кажемъ едноизмѣрно, разбираме малкия мащабъ, съ който се мѣрятъ

силитѣ. Слѣдователно, вие трѣбва да имате първия методъ на измѣрване. Послѣ трѣбва да знаете законитѣ, на които се подчиняватъ всички ограничения. За всѣко ограничение има закони, които сж вложени въ самия животъ.

Коя е основната мисль въ тази лекция? Какъ и отдѣ идватъ придатъцитѣ на разумността? — Мжчнотиитѣ въ живота се даватъ, за да се усили нашата разумность. Щомъ се усилюва разумността, всѣка слѣдваша разумность постепенно ще прѣмахва мжчнотиитѣ, защото разумниятъ животъ се проявява при най-малки съпротивления. Да се живѣе разумно, изисква се една идеална обстановка на нѣщата. Разумниятъ човѣкъ може да живѣе при една по-приятна обстановка. Често единъ ангелъ и единъ разуменъ човѣкъ могатъ да боравятъ съ своята разумность и извънъ живота. За примѣръ, азъ мога да боравя съ една сонда надъ почвата, но ако съмъ въ самата почва, тамъ мжчно ще боравя, защото съпротивлението въ нея е по-голъмо.

Най-първо ще се стараете всѣки день да придобивате по единъ придаткъ къмъ вашата обикновена разумность. Слѣдъ туй ще започнете да се ползвате отъ разумния животъ. Разумността е едно нѣщо, разумниятъ животъ е друго нѣщо. Разумното жи-

вение изисква една идеална обстановка. Разуменъ животъ може да съществува само между разумни хора; неможешъ да живѣешъ разумно между говедата.

Сега ще ви задамъ слѣдния въпросъ: може ли човѣкъ да обича неодоушевени прѣдмети? — Може. Какъ, можете ли да обичате камънитѣ? Ще кажете: ако сж скъпоцѣнни, можемъ да ги обичаме. Можете ли да обичате металитѣ? — Ако имаме злато, ще го обичаме. Да, но това на е обичъ. Ако вземете нѣщо, което ще употребите за своя полза, това не е обичъ. Ако вие храните една кокошка, за да я заколите, мислите ли, че това е обичъ? — Не, това е използване. Вие трѣбва да правите разлика между обичъ и използване. Щомъ кажете, че обичате нѣщо, или че използвате нѣщо, това сж двѣ различни идеи. Има нѣща, които ние трѣбва да използваме, но да знаемъ, че използваме, а не че обичаме. Азъ мога да използвамъ гърба на своя голѣмъ братъ, да ме носи — нѣма нищо лошо въ това. Но да продамъ брата си въ робство, той да страда, а азъ да благоувамъ отъ паритѣ, които взирамъ, това никога не се позволява. Казвамъ: вие можете да използвате една свещена идея, но да я пожертвувате, да я продадете и отъ нея да се ползвате, това е велико прѣстѣпление въ свѣта. Гледамъ, нѣкои отъ ученицитѣ сж станали

много умни, взели сж да се съобразяватъ съ обществото. Да се качишъ на гърба на нѣкого, това е съображение. Азъ мога да съобразя нѣщо, да се кача на гърба на нѣкого, но да използвамъ този човѣкъ като свой робъ, това е прѣстѣпление. Човѣкъ трѣбва да схваща нѣщата морално. Той може да използва своитѣ идеи, но да ги жертвува, да ги продава и върху тѣхъ да гради своето щастие, това е едно отъ великитѣ прѣстѣпления въ свѣта.

Сега виждамъ лицата ви сериозни. Вие казвате: ние мислимъ, че живѣемъ по Бога. За Него искаме да пожертвуваме живота си. Вѣрвамъ, че е така, но въ пѣтя въ който вѣрвимъ. има възможности да направимъ поне една грѣшка. Когато азъ говоря, разбирамъ растене въ живота. Когато единъ ученикъ се учи, той може да не прави никакви грѣшки въ своитѣ първоначални задачи, но колкото повече напредва въ своята наука, била тя математика или геометрия, колкото повече навлиза въ по-сложни задачи, явяватъ се вече възможности да направи нѣкаква погрѣшка. Съ това, обаче, той ще се научи да бжде по-внимателенъ. Колкото повече се усложнява живота, толкова по-голѣми възможности има за правене погрѣшки, които да ни причиняватъ страдания. Затуй ап. Павелъ казва: „Онѣзи, които стоятъ да се пазятъ да

не паднатъ“. Ето защо всѣки трѣбва да бѣде внимателенъ. Какво се подразбира подъ усложняване на живота?

Значи, малкитѣ мъчнотии носятъ придатъцитѣ въ разумния животъ. Ако ние мислимъ, че придатъкъ въ разумността може да дойде и безъ нѣкаква мъчнотия и се стараемъ да я отблъснемъ, ще изгубимъ. Можемъ да отблъснемъ мъчнотията, но и придатъкътъ ще изгубимъ. Затова и неблагодарнитѣ хора въ свѣта всѣкога губятъ. Дадатъ имъ едно благо, но тѣ казватъ: повече искаме! Дадатъ имъ още, пакъ казватъ: повече искаме! Дѣ сж границитѣ на човѣшкитѣ желанія? На единъ слонъ трѣбватъ 45—50 килограма оризъ, а за единъ човѣкъ трѣбва най много $\frac{1}{2}$ килограмъ оризъ на день. Като слонъ вие сте яли по 40—50 кгр. оризъ на день, а слѣдъ като сте станали човѣкъ, изяждате само по половинъ килограмъ оризъ и казвате: едно врѣме изяждахъ по 50 килограма оризъ, а сега до какво положение дойдохъ, едва $\frac{1}{2}$ клгр. мога да изямъ. Че това юначество ли го считате? Наистина слонътъ много яде, но не слугува ли на хората? — Слугува. По уменъ ли е отъ човѣка? — Не е станалъ по-уменъ отъ него. И сега нѣкои казватъ: не зная, какво не ми върви нѣщо, взехъ да ямъ по малко, съвършено съмъ отслабналъ. Това е

философия на слоноветъ Тази идея не трѣбва да ви смущава. Вие може да ядете по 100 или по 50 грама на день — това нищо не значи. Ако знаете да се храните правилно, и отъ 50 грама храна може да се извади толкова енергия, колкото слонътъ вади отъ 50 клгр., а нѣкога отъ 50 клгр. може да извадите толкова, колкото и отъ 50 гр. Това зависи отъ ума. Слочътъ работи много, малко пчели — толкова му стига умътъ. Човѣкъ пѣкъ обратно; малко работи, повече пчели. Той е по-умень. Колкото повече човѣкъ развива разумността си, толкова повече пести врѣмето.

Коя е основната мисль сега? Правилото на разумния животъ е слѣдното: количеството на храната не опрѣдѣля силата на живота, но качеството, разумното използване на енергията. И тъй, когато вие имате чрѣзмѣрни желанія, казвате: трѣбва ми всичко това! — Не, много малко нѣща ти трѣбватъ. На разумния човѣкъ трѣбватъ малко нѣща. На разумния човѣкъ трѣбва врѣме и пространство, трѣбва му и широчина. Колкото се отнася до врѣмето и пространството, Господъ е далъ много, затова всѣки отъ васъ може да бѣде богатъ. Ако е за врѣме, азъ мога да ви дамъ на разположение нѣколко милиона години, колкото искате.

И тъй, ще използвате мъчнотиитъ въ живота,

за да придобивате всѣки день по единъ малъкъ при-
датъкъ къмъ вашата разумность — всѣки день да
богатѣете. Ще познавате, че вашата разумность става
по-богата, колкото повече доволството ви се увели-
чава. Ако недоволството се увеличава, разумността
ви се намалява. Туй трѣбва да знаете! Това показва,
че между доволството и разумността има извѣстно
сѣотношение. Писанието казва: „Бъдете доволни отъ
всичко“! Кога? — Въ даденъ моментъ, днесъ бжди
доволенъ отъ това, което имашъ! Какъ ще можете
да изразите това сѣотношение, тази зависимость между
доволството и разумността по химически начинъ? Има
ли такава зависимость и между отдѣлнитѣ елементи
въ химията?

Нѣкои отъ васъ, които не сж учени, казватъ:
тѣзи работи не ни трѣбватъ. Какво ви трѣбва тогава?
Вчера ми разправяше единъ познатъ, че на нѣкой
неговъ близъкъ приятель умрѣла баба му, която тукъ
била съвсѣмъ неграмотна, не знаела нито да чете ни-
то да пише. Като заминала за онзи свѣтъ, тамъ за-
почнала да ходи на училище, да се учи. Тя се яви-
ла на сънъ на близкитѣ си и имъ казала: „Тукъ съмъ
много доволна, добръ съмъ, благодарна съмъ, че и
азъ започнахъ да се уча. Всички вече трѣбва да се
учите! Минаха врѣмената на невѣжеството. Като оти-

дете на онзи свѣтъ. ще видите, че и тамъ не приематъ прости хора. Не трѣбватъ само знания, но учение се изисква отъ всинца ви. Това учение е необходимо за живота. Недоволството, което често изпитвате, е лишаване отъ едно благородно качество. Запримѣрь, когато човѣкъ е недоволенъ, той е грубъ, нетърпеливъ. Дойдешъ при такъвъ човѣкъ, той ви казва: оставете ме, азъ съмъ недоволенъ нѣщо. Послѣ, като дойде доволството той е любезенъ. Не, когато си недоволенъ, ще си кажешъ: какво ми сж криви хората, чѣ азъ съмъ недоволенъ? Ще нося недоволството съ себе си, а ще се старая да бжда съ хората учтивъ. Въ това се проявява истинскиятъ човѣкъ. Недоволенъ ли си, дръжъ своето недоволство въ себе си! Нека твоятъ котелъ кипи, нека ври, нека се бушува, нека върти колелото. Недоволството е парата въ твоя котелъ. Защо трѣбва да я пуснешъ навънъ да гори хората? Вие какво правите? Дойде нѣкой, пуцате я навънъ. Нѣма защо да я пуцате. Нека върши работа въ вашия котелъ!

Изпѣйте упражненіята: „Въ начало бѣ Слово“ и „Тжги, скърби вдигай, слагай“!

„Доброта, Истина, красота, това е Любовта“.

